

SKAIDROJOŠS APRAKSTS

1. OBJEKTA APRAKSTS UN ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

Objekta "Daudzstāvu dzīvojamās mājas nesošo konstrukciju pastiprināšana Indras ielā 3, Daugavpilī" darbu organizēšanas projekts izstrādāts, pamatojoties uz SIA "Rēzeknes Nams" izstrādātā būvprojekta datiem.

Objekta adrese: Indras iela 3, Daugavpils, LV-5401. Objekta ģeogrāfiskais novietojums parādīts 1.1. attēlā.

1.1. att. Objekta ģeogrāfiskais novietojums

Būvdarbu organizēšanas projekta izstrādē ņemti vērā spēkā esošie Ministru kabineta noteikumi un celtniecības normas, kā arī LBN 202-18 "Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana". Darba aizsardzības pasākumi veicami atbilstoši šī objekta darba aizsardzības un ugunsdrošības plānam. Ja šajā darba aizsardzības un ugunsdrošības plāna kādā jomā nav noteiktas konkrētas prasības, tad galvenais būvuzņēmējs darbus organizē un koordinē ievērojot LR "Darba aizsardzības likuma" un tā papildinājumu – MK noteikumu Nr. 660 "Darba vides iekšējas uzraudzības veikšanas kārtība", MK noteikumu Nr. 92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" un MK noteikumu Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" prasības.

Visi būvniecības - montāžas darbi veicami stingrā saskaņā ar izstrādāto būvprojektu un Latvijas Būvnormatīvos noteikto būvdarbu veikšanas kārtību.

Darbu organizācijas projekts izstrādāts lai:

- 1) nodrošinātu racionālu un kvalitatīvu būvdarbu izpildi atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām;
- 2) sniegtu informāciju par būvdarbu veikšanas laikā veicamajiem darba aizsardzības, darba drošības tehnikas un ugunsdrošības pasākumiem;
- 3) novērstu esošo inženierkomunikāciju bojājumus būvdarbu veikšanas laikā;
- 4) nodrošinātu būvdarbu izpildes higiēniskumu, nekaitīgumu cilvēku veselībai un apkārtējai videi.

2. BŪVLAUKUMA ORGANIZĀCIJA

2.1. Darba drošības prasības, sākot darbu

Pirms darba uzsākšanas strādniekiem jāuzvelk spectērps, jāuzliek aizsargķivere un jāuzvelk cimdi. Pirms darbu sākuma jāpārliedz par aizākēšanas un iežogojšanas ierīču izturību un stabilitāti, kā arī vai var droši pārvietoties. Nepieciešamības gadījumā novietot un nostiprināt pārnēsājamās trepes. Jāsagatavo tara, instrumenti, palīgierīces, kas nepieciešamas darbam. Jāpārbauda, vai tie ir darba kārtībā.

2.2. Būvlaukuma sagatavošanas darbi

Būvniecības sagatavošana būvlaukumā uzsākama tikai pēc projektēšanas un būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes. Pirms būvniecības sagatavošanas darbu uzsākšanas veikt visus nepieciešamos saskaņošanas darbus. Darbu organizācijas projekts ir shematisks, to precizē būvuzņēmējs atbilstoši sevis izvēlētai būvniecības tehnoloģijai, pieejamiem/paredzētiem mehānismiem u.c. specifikai. Darbuzņēmējs precizē darbu organizācijas projektu, nemazinot darba un ugunsdrošības prasības, neapdraudot apkārtējo vidi. Līdz darbu sākumam būvuzņēmējam nepieciešams izstrādāt darbu veikšanas projektu.

Organizējot būvlaukumu ārpus sava gruntsgabala robežām, slēdzams līgums par zemes nomu uz būvniecības laiku. Pēc būvdarbu pabeigšanas visas skartās teritorijas sakārtot un veikt labiekārtošanu.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām būvlaukumā uzstādīt ugunsdzēsamos aparātus. Darba vietas, evakuācijas ejas un pieejas darba vietām regulāri tīrīt, uzturēt kārtībā. Ugunsdrošības stenda novietojumu skatīt darbu organizēšanas shēmā.

Pagaidu elektroenerģijas un ūdensvada pieslēgumu paredzēt no teritorijā esošiem tīkliem, pieslēgšanos precizēt uz vietas, saskaņot ar pasūtītāju. Resursu patēriņam uzstādāmi skaitītāji.

Objektā ar rīkojumu jābūt noformētam atbildīgajam speciālistam par darba drošības noteikumu stingru ievērošanu veicot būvdarbus, nojaukšanas un atjaunošanas darbus. Norīkot atbildīgo personu, kura sekos, lai būvniecības laikā bīstamā zonā neatrastos nepiederošas personas.

Objektā jāņem vērā darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu un strādājot augstumā saskaņā ar MK noteikumiem Nr.526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu" un MK noteikumiem Nr.143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā". Būvkonstrukciju un inženierkomunikāciju iekārtu montāžas laikā visus signālus celtna vadītājam, kā arī strādniekiem, kas tur atsaites un pieņem elementus, drīkst dot tikai viena persona, kura vada konstrukciju pacelšanas un demontāžas darbus. Šī persona ir ar derīgu stropētāja apliecību. Būvkonstrukciju montāžā lieto vienotu signalizācijas sistēmu (skat. 1. pielikumu), kas ir obligāts priekšnoteikums drošai darbu veikšanai. Darbu veicēju brigādi ar parakstu instruēt drošības tehnikā un iepazīstināt ar šo darbu veikšanas projektu, tāpat iepazīstināt ar signālu padošanas kārtību un nozīmi.

2.3. Būvdarbu veikšanas vietu norobežošana

Lai izvairītos no cilvēku iekļūšanas bīstamajās zonās, tās jānorobežo ar aizsargnožogojumiem atbilstoši VS 23407-78 (VS 12.4.059-89), kurš nosaka funkcionālas nozīmes nožogojumu ar aizsargājošām, drošības un brīdinājuma funkcijām, kā arī nožogojumu uzstādīšanas vietu (iekšējo un ārējo) un stiprinājuma veidus. Minētajam standartam jābūt pieejamam atbildīgajam būvdarbu vadītājam un jāatrodas objektā. Objektu nožogot ar pagaidu žogu no saliekamiem mobilā žoga posmiem, žoga minimālais augstums 2m. Tā kā objekts ir daudzdzīvokļu dzīvojamā māja, kurā diennakts gaišajā un tumšajā laikā atrodas cilvēki, tad būvniecības darbu laikā nav pieļaujama ēkas izeju noslēgšana, nosprostošana. Konkrētai dzīvojamajai mājai ir divas ieejas, virs kurām ir jau esošie jumtiņi, kuri paredz drošu iedzīvotāju iekļūšanu un izkļūšanu no dzīvojamās mājas, neapdraudot to veselību būvdarbu veikšanas laikā. Nepieciešamības gadījumā ierīko papildus aizsargjumtiņus virs ieejas durvīm (precizējams uz vietas). Uz būvdarbu laiku nodrošināt vietējo iedzīvotāju iekļūšanu ēkā caur vienu no ēkas ieejam.

Būvdarbu laikā obligāti nodrošināt, lai būvdarbu zonā nebūtu iespējams iekļūt nepiederošām personām, norobežojot bīstamās zonas ar brīdinājuma lentām.

Pirms būvdarbu uzsākšanas esošās apbūves apstākļos galvenais būvuzņēmējs iezīmē un norobežo bīstamās zonas atbilstoši MK noteikumiem Nr. 421 „Noteikumi par darba vietu aprīkošanu uz ceļiem”, apzīmē ar drošības zīmēm (skat. 2. pielikumu) un uzrakstiem saskaņā ar Darba aizsardzības

likuma 25. panta 7. punktu MK noteikumi Nr.400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā” nosprauž esošo pazemes komunikāciju asis vai iezīmē to robežas. Bīstamo zonu noteikšanu veic atbildīgais būvdarbu vadītājs pirms darbu uzsākšanas. Saskaņā ar būvdarbu vadītāja rīkojumu tiek veikta būvdarbu veikšanas vietas norobežošana.

2.4. Būvlaukuma aprīkojums

Būvlaukuma aprīkojums parādīts 2.1. tabula.

2.1. tabula

Būvlaukuma aprīkojums

Nr. p.k.	Nosaukums	Skaits
1	Būvdarbu vadītāja celtniecības modulis	1
2	Strādnieku celtniecības modulis	1
3	Ugunsdzēsības stends	1
4	Biotualete	1
5	Būvtāfele	1

2.5. Satiksmes organizācija būvlaukumā

Autotransporta piebraukšana teritorijā pie atjaunojamās ēkas organizējama pa esošo iebrauktuvi. Maksimālais pieļaujamais transporta kustības ātrums būvlaukuma teritorijā - 5 km/h. Būvuzņēmējs ir atbildīgs par satiksmes organizāciju būvlaukumā un pievedceļos, cik tālu tas attiecas uz būvdarbiem, un būvdarbu vietas aprīkošanu. Atkritumu apsaimniekošanu veikt saskaņā ar vietējas pašvaldības saistošos noteikumus noteikto atkritumu apsaimniekošanas plānu. Būvgрузu savākšanas un izvešanas noteikumi jānorāda Darbuzņēmēju līgumos. Izvedot būvgрузus, tos jānosedz ar brezentu vai speciālu tīklu. Būvgрузu izvešanu veikt saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi” prasībām.

2.6. Darba aizsardzības prasības būvdarbu laikā

Pirms darbu uzsākšanas būvlaukumā darba devējs veic nodarbināto darba drošības un veselības aizsardzības apmācību, kas ietver:

1. ievadinstruktāžu, nodarbinātajam stājoties darba attiecībās ar darba devēju,
2. instruktāžu darba vietā: sākotnējo- uzsākot darbu objektā; atkārtoto; neplānoto un mērķa instruktāžu.

Pēc strādājošo zināšanu pārbaudes, instruktāžas veicējs veic atzīmes attiecīgos darba instruktāžas žurnālos. Pirms būvdarbu uzsākšanas nozīmētais darba drošības koordinators sastāda objekta darba aizsardzības plānu, saskaņā ar MK noteikumu Nr. 92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" IV nodaļu, kā arī nosuta Valsts darba inspekcijai iepriekšēju paziņojumu par būvdarbu veikšanu. Sastādīto darba aizsardzības plānu un iepriekšējā paziņojuma par būvniecības uzsākšanu kopijas darba aizsardzības koordinators novieto objektā visiem pieejamā labi redzamā vietā un nepieciešamības gadījumā regulāri atjauno. Darba aizsardzības koordinators prasību izpilde būvdarbos nodarbinātajām personām ir obligāta.

Būvlaukumā galvenais būvuzņēmējs izstrādā būvobjekta iekšējās kārtības, darba drošības, ugunsdrošības un apsardzes noteikumus, ievērojot Latvijas Republikas likumus un saistošos normatīvos aktus. Ar augstāk minētajiem noteikumiem galvenais būvuzņēmējs iepazīstina visus darbuuzņēmējus un būvniecības procesā iesaistītas personas, ja viņu darbs ir saistīts ar būvobjekta apmeklēšanu, par to apliecinot ar savu parakstu reģistru žurnālā.

Būvuzņēmējs organizē visu darbinieku veselības uzraudzību, īpaši vēršot uzmanību darbiniekiem, kuru darbs saistīts ar kāpšanu un strādāšanu augstumā, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude".

Būvobjektā jāiekārto ar informācijas zīmēm apzīmētas pirmās medicīniskas palīdzības sniegšanas vietas (atkarībā no nodarbināto skaita un piekļūšanas), sakari neatliekamās palīdzības izsaukšanai ar norādītiem tālruna numuriem attiecīgā dienesta izsaukšanai (ugunsdzēsības un glābšanas, policijas, ātrās medicīniskas palīdzības un citi dienesti).

Visi nodarbinātie jānodrošina ar atbilstošiem individuālas aizsardzības līdzekļiem ar CE marķējumu un atbilstošām lietošanas instrukcijām (īpaša uzmanība tiek pievērsta galvas aizsardzībai (aizsargķiveres) un atbilstošiem darba apaviem (ar pēdu, purngala aizsardzību)). Būvdarbu vadītājs kontrolē individuālo aizsardzības līdzekļu pielietošanu atbilstoši darba aizsardzības instrukcijai, būvobjekta iekšējās kārtības un MK noteikumu Nr. 372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālas aizsardzības līdzekļus" prasībām.

Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam ir jābūt ar CE marķējumu un ar atbilstošām lietošanas instrukcijām. Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam, kurš ir iekļauts bīstamo iekārtu sarakstā, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.384 "Noteikumi par bīstamajām iekārtām", ir jāveic uzraudzība saskaņā ar Latvijas Republikā izdoto likumu "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību". Šo iekārtu apkalpojošais personāls ir speciāli apmācīti darbinieki (operatori, vadītāji, stropētāji), kuriem ir apliecināti dokumenti. Prasību ievērošanu kontrolē galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

Būvuzņēmējam organizējot darbinieku apmācību, tos obligāti jāapmāca drošai smagumu celšanai un pārvietošanai saskaņā ar MK noteikumu Nr.344 "Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus" prasībām.

Par darba aizsardzības un ugunsdrošības plāna prasību ievērošanu un realizēšanu atbildīgs ir galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

2.7. Darba drošības prasības, strādājot augstumā

Visi darbi, kuros strādājošais atrodas 1,5m un augstāk no drošas atbalsta plaknes, veicami saskaņā ar MK noteikumiem Nr.143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā" prasībām.

Darba devējs nodrošina, lai nodarbinātie, kas strādā augstumā (1,5m un augstāk), darbu veic uz stabilas un drošas virsmas, neradot risku savai un citu cilvēku drošībai un veselībai, kā arī ievērojot ergonomikas prasības un principus. Strādājot augstumā, kāpnes par darba vietu izmanto vienīgi tad, ja risks nodarbināto drošībai un veselībai ir samazināts līdz minimumam un ja darba aprīkojumu lieto neilgu laiku vai darba laukumam ir specifiski apstākļi, kurus darba devējs nevar mainīt (pārveidot).

Atļauju strādāt augstumā var saņemt tikai tad, kad būvdarbu vadītājs vai meistars kopā ar brigadieriem ir apskatījuši nesošās konstrukcijas atbilstību darbu veikšanas projektā norādītajam. Darba vietas un to pieejas, kas atrodas augstāk par 1,3m, kā arī, ja to attālums no iespējamās krišanas vietas ir lielāks par 2m, jānodrošina ar pagaidu nožogojumiem. Drošības josta jānostiprina vietās, ko norāda darbu vadītājs. Instrumenti jātur speciālā kastē vai somiņā. Aizliegts izmantot elektriskos un pneimatiskos instrumentus augstumā, kas lielāks par 2,5m no atbalsta virsmas. Ja rodas avārijas situācija, strādājošiem nekavējoties jāpārtrauc darbs, jāizslēdz visas darbojošās iekārtas un jāveic nepieciešamie drošības pasākumi, bet ja tas nav iespējams, darbs jāpārtrauc, līdz bīstamība ir novērsta. Darbus augstumā atļauts veikt vienīgi tad, ja laika apstākļi nerada risku nodarbināto drošībai un veselībai.

2.8. Darba drošības prasības, pārvietojot smagumus

Pārvietojot smagumus, jāievēro sekojošas prasības:

- 1) Pārvietojamā krava nedrīkst būt pārāk smaga vai liela,
- 2) Krava nedrīkst būt neparocīga vai grūti satverama,
- 3) Kravai jābūt stabīlai, tās saturs nedrīkst sakustēties,
- 4) Krava jāpārvieto, turot tuvu pie ķermeņa, izvairoties no ķermeņa saliekšanas vai pagriešanas,

- 5) Kravas pārvietošanas vieta nedrīkst būt pārāk šaura, tai jābūt pietiekami apgaismotai,
- 6) Pamatne, pa kuru pārvietošanas strādnieks ar kravu, nedrīkst būt slidena,
- 7) Nav pieļaujama kravas pārvietošana ar rokām lielā attālumā.

2.9. Ugunsdrošības pasākumi

Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitā atbild būvdarbu veicējs (būvētājs vai būvuzņēmējs). Ugunsdrošības prasības, veicot būvdarbus, nosaka MK noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi". Būvdarbu veicējs nodrošina nepieciešamo ugunsdzēsības aparātu pieejamību objektā.

Būvobjektu jānodrošina ar ugunsdrošībai lietojamajām drošības zīmēm atbilstoši LVS 446:2006 „Ugunsdrošībai un civilajai aizsardzībai lietojamās drošības zīmes un signālkārojums” prasībām.

Aizliegts izmantot atklātu uguni tuvāk par 10 metriem no vietām, kur notiek vielu vai materiālu sajaukšana ar sprādzienbīstamām, viegli uzliesmojošām vai uzliesmojošām vielām.

Ugunsbīstamo darbu veikšanai pagaidu vietās atļauts veikt pēc juridiskās personas, kas veic būvdarbus, vadītāja vai tā rakstiski nozīmētas personas rakstiskas atļaujas saņemšanas. Atļaujā norāda darbu veidu, vietu, laiku un ugunsdrošības pasākumus. Metināšanas darbus atļauts veikt:

- 1) atklātos laukumos vismaz 10m no degtspējīgām ēku konstrukcijām;
- 2) pagaidu vietās, kas norobežotas no citām telpām ar 2,5m augstu nedegoša materiāla aizslietni.

2.10. Darba drošības prasības, darbu beidzot

Aizliegts atstāt darba vietā uzliesmojošus materiālus un viegli uzliesmojošu šķidrumu tukšo taru. Tukšo taru jānoliek tās glabāšanas vietās. Maiņas beigās un beidzot darbu, jāsavāc materiāla atgriezumus un atkritumus. Nodot instrumentus, materiālus un inventāru noliktavā vai nolikt paredzētā vietā. Paziņot darbu vadītājam par bojājumiem vai traucējumiem, kas radušies darbu laikā.

Sastādīja: _____/Romans Vasiljevs/

Pārbaudīja: _____/Andrejs Kuzmins/

Sert. Nr. 20-2538; 3-01725; 20-2856

Darba vietās lietojamie roku signāli.

Nr.p.k.	Signāls	Nozīme	Apraksts	Ilustrācija
1.	Sākt!	Uzmanību Sākt darbību	Abas rokas izstieptas horizontāli ar delnām uz priekšu	
2.	Stop!	Partraukt kustību	Labā roka pacelta augšā ar delnu uz priekšu	
3.	Beigt!	Izbeigt darbību	Abas rokas savienotas krūšu augstumā	
4.	Celt!	Pacelt kravu	Labā roka pacelta augšā ar delnu uz priekšu un izdara lēnas apļveida kustības	
5.	Zemāk!	Nolaist kravu	Labā roka nolaista lejā ar delnu uz iekšu un izdara lēnas apļveida kustības	
6.	Vertikāla distance	Samazināt vai palielināt vertikālo distanci	Ar rokām norāda būtisko distanci	
7.	Virzīt uz priekšu!	Kravu pārvietot uz priekšu	Abas rokas saliektas ar delnām uz augšu un izdara lēnas kustības uz ķermeņa pusi	
8.	Virzīt atpakaļ!	Kravu pārvietot atpakaļ	Abas rokas saliektas ar delnām uz leju un izdara lēnas kustības prom no ķermeņa	
9.	Pa labi no signalizētāja	Kravu pārvietot pa labi	Labā roka izstiepta horizontāli ar delnu uz leju un lēni izdara sīkas kustības pa labi	
10.	Pa kreisi no signalizētāja	Kravu pārvietot pa kreisi	Kreisā roka izstiepta horizontāli ar delnu uz leju un lēni izdara sīkas kustības pa kreisi	
11.	Horizontāla distance	Samazināt vai palielināt horizontālo distanci	Ar rokām norāda būtisko distanci	
12.	Bīstami!	Novērst avārijas situāciju	Abas rokas paceltas augšā ar delnām uz priekšu	
13.	Ātrāk!	Paātrināt kustību	Visas kustības izdara ātrāk	
14.	Lēnāk!	Palēnināt kustību	Visas kustības izdara lēnāk	

Darba vietās lietojamās drošības zīmes.

Attēls	Numurs	Nozīme
Aizlieguma drošības zīmes		
	2.6.	Nepiederošām personām kustība aizliegta
	2.10.	Nestāvēt zem kravas
	2.11.	Sastatņu montāža

Attēls	Numurs	Nozīme
Brīdinājuma drošības zīmes		
	4.6.	Uzmanību, pacelta krava
	4.8.	Bīstami, elektrība
	4.14.	Uzmanību, šķēršļi
	4.15.	Uzmanību, nelīdzens
	4.20.	Sastatnes
	4.21.	Uzmanību, pakāpiens
	4.25.	Uzmanību, krītoši objekti!

Attēls	Numurs	Nozīme
Rīkojuma drošības zīmes		
	6.1.	Jālieto aizsargbrilles
	6.2.	Jālieto aizsargķivere
	6.3.	Jālieto dzirdes aizsardzības līdzekļi
	6.8.	Jālieto sejas aizsardzības līdzekļi
	6.9.	Jālieto aizsargjosta
	6.13.	Gājēju ceļš (maršruts)
	6.14.	Vispārīgā rīkojuma zīme (lieto kopā ar citām zīmēm)

Attēls	Numurs	Nozīme
Pirmās palīdzības zīmes		
	8.1.	Pirmās palīdzības punkts
	Ugunsdzēsības aparāts	